

BOSNIA AND HERZEGOVINA
PUBLIC PROCUREMENT AGENCY
BRANCH OFFICE IN MOSTAR

Broj: 04-02-1-702-1/20
Mostar, 17.04.2020. godine

VRLO HITNO!

Povodom aktuelnih dešavanja u Bosni i Hercegovini u vezi sa Corona virusom (COVID-19) i nabava neophodnih za sprječavanje širenja i ublažavanje posljedica istog, Agencija za javne nabave Bosne i Hercegovine u okviru svojih nadležnosti definiranih Zakonom o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH“, broj 39/14) - u daljem tekstu: Zakon, izdaje slijedeće

PRIOPĆENJE

Odmah po donošenju Odluke o proglašenju stanja prirodne ili druge nesreće na teritoriji Bosne i Hercegovine od strane Vijeća ministara BiH od 17.03.2020. godine, Agencija za javne nabave BiH je isti dan, u konsultaciji i uz suglasnost Vijeća ministara BiH, izdala priopćenje koje se odnosi na javne nabave neophodne za sprječavanje širenja i ublažavanje posljedica coronavirusa zbog razloga i u uvjetima krajnje hitnosti.

Priopćenjem se ukazalo na činjenicu da nije neophodno hitno mijenjati Zakon o javnim nabavama, te se ukazalo da u postojećem zakonskom okviru postoji mogućnost da ugovorna tijela, ako za to postoji valjan i dokaziv razlog, izvrše nabave po hitnoj proceduri kako bi se zaštitili ljudski životi i zdravlje u uvjetima pandemije coronavirusa u BiH. Time se prema tome htjelo u stručnom smislu pomoći ugovornim tijelima u BiH da pravovremeno reaguju u skladu sa svojim nadležnostima kako bi se zaštitili ljudski životi i zdravlje u uvjetima pandemije coronavirusa. Primjena Zakona o javnim nabavama dakle nije suspendirana kako se to na pojedinim mjestima pokušalo prikazati.

Moramo isto tako primjeriti kako se nažalost na teži način u BiH shvatilo koliko je važna profesionalizacija javnih nabava, pravovremeno planiranje javnih nabava i postojanje ustrojenog efikasnog načina vršenja nabavne funkcije unutar ugovornih tijela, te da nepostojanje pomenutog može dovesti do nesagledivih štetnih posljedica po javni interes, na što je Agencija zadnjih nekoliko godina ukazivala.

Izdano priopćenje s pratećim tumačenjem Zakona- koje se referiralo na članak 21. stavak (1) točku d) Zakona prema kojoj se pregovarački postupak bez objave obavijesti o nabavi može koristiti zbog više sile, te članak 10. stavak (1) točku b) Zakona prema kojoj javna nabava može biti izuzeta od primjene Zakona zbog posebnih mjera sigurnosti u slučajevima izuzetne nužde (spasavanje ljudskih života, zdravlja, i sl.)- se prvenstveno odnosilo na nabave koje se mogu dokazivo dovesti u izravnu svezu s mjerama neophodnim za sprječavanje širenja i ublažavanje posljedica Coronavirusa.

Međutim, u proteklih mjesec dana primjećene su zloupotrebe izdanog priopćenja s pratećim tumačenjem Zakona, odnosno primjećeno je da neka ugovorna tijela zloupotrebljavajući novonastalu situaciju koriste pregovaračke postupke bez objave obavijesti o nabavi zbog

razloga krajnje hitnosti i izuzeća od primjene Zakona zbog posebnih mjera sigurnosti za nabave koje se nikako ne mogu dovesti u izravnu svezu s mjerama neophodnim za sprječavanje širenja i ublažavanje posljedica Coronavirusa.

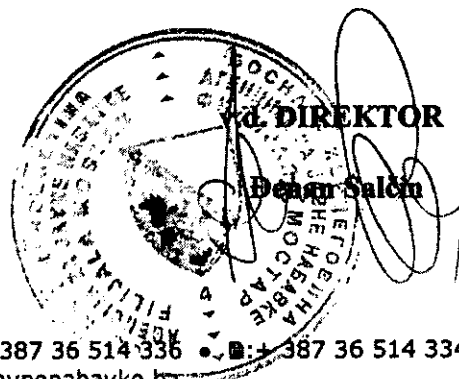
Primjerice je primijećeno da se kao pravni osnov i razlog za provođenja pregovaračkih postupaka bez objave obavijesti o nabavi navodi pomenuto priopćenje Agencije, bez ikakvog obrazloženja na koji način je konkretna javna nabava u funkciji mjera neophodnih za sprječavanje širenja i ublažavanja posljedica coronavirusa, što predstavlja zabrinjavajuću netransparentnost i što smatramo zloupotrebom našeg priopćenja. Također se iz raznih razloga, kao što je naprimjer nemogućnost okončanja redovnog postupka zbog žalbe pred URŽ-om i stoga premoštavanje tog perioda čekanja, koriste pregovarački postupci bez objave obavijesti kojim se potom izvrše nabave koje količinski predstavljaju potrebe ugovornog tijela za cijelu godinu, a u nekim slučajevima i više od godišnjih potreba, što je isto tako zloupotreba. Nadalje je uočeno da i pojedini ponuđači sugeriraju ugovornim tijelima primjenu pregovaračkih postupaka bez objave obavijesti o nabavi i izuzeća od primjene Zakona za nabave koje nisu povezane mjerama neophodnim za sprječavanje širenja i ublažavanja posljedica coronavirusa i za koje uopće nisu ispunjeni uvjeti za primjenu pomenutih procedura.

Stoga, u uvjetima pandemije coronavirusa u BiH Agencija provodi pojačano praćenje javnih nabava putem izuzeća od primjene Zakona i pregovaračkih postupaka bez objave obavijesti o nabavi na temelju hitnosti, te održava redovite sastanke sa tužiteljskim tijelima svih nivoa u BiH povodom otkrivanja zloupotreba i kršenja Zakona o javnim nabavama te njihovog pravosudnog procesuiranja, u skladu sa zaključcima VSTV-a od 08.04.2020. godine.

Pored redovitih metoda otkrivanja, Agencija je zaprimila određeni broj anonimnih prijava koje su sadržavale dosta kvalitetne informacije o kršenju Zakona te koristimo ovu priliku da se zahvalimo prijaviteljima, te još jednom pozivamo sviju koji saznaju ili imaju informaciju o potencijalnim opisanim zloupotrebama da iste prijave Agenciji za javne nabave BiH na e-mail: kontakt@javnenabavke.gov.ba a takve prijave mogu biti podnesene i anonimno bez otkrivanja identiteta prijavitelja.

Sve potencijalne zloupotrebe i kršenja Zakona o javnim nabavama će biti detaljno pregledane i ako se utvrdi da je riječ o kršenju Zakona, protiv odgovornih osoba će biti podnesene kaznene i prekršajne prijave.

Na koncu, molimo predstavnike sredstava javnog informiranja za razumijevanje te da u ovoj fazi ne traže konkretne informacije o podnesenim prijavama jer otkrivanje takvih informacija može ugroziti istrage nadležnih tužiteljstava te tijela i agencija za provođenje zakona.

D. DIREKTOR
Benja Salčin